

ARKA

2011

18

REKSiO **Arkę** dla zwierząt

wspiera

Halina Marszałek-Reżyser Studia Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej

Przekaż 1% swojego podatku na kampanię pomocy bezdomnym i poszkodowanym przez los zwierzętom!

OPP: Fundacja Ekologiczna ARKA

KRS: 0000226058

Nowe wyzwania

Za oknem śnieg, mróz, ale już wkrótce słońce zacznie mocniej świecić, a to oznacza wiosnę i początek naszych działań plenerowych. W tym roku mamy zaplanowanych mnóstwo ciekawych, innowacyjnych przedsięwzięć.

Już w marcu dzięki wsparciu Uni Europejskiej przygotowaliśmy kilka prezentacji Zielonego Kontenera. Kontener o wymiarach 6,5x2,3 m, który zwykle służy do wywożenia śmieci zamienimy w miejsce edukacji o właściwej gospodarce odpadami i segregacji śmieci. Pokażemy w nim prezentację multimedialną, a wokół będziemy prowadzić praktyczne warsztaty o tym jak segregować odpady oraz o działaniach, które szkoła może prowadzić w tym kierunku. Zaprezentujemy także przestrzenne gry planszowe, gdzie uczestnicy będą pionkami i będą mogli brać bezpośrednio udział w zabawie z ekologicznym przesłaniem.

Przygotowujemy kolejną trasę ekologicznych puzzli o wymiarach 7x7 metrów o tematyce związanej z recyklingiem i segregacją śmieci. Ich głównym elementem będą postacie krasnoludków uczących ludzi segregacji śmieci.

Oczywiście kontynuujemy ekspozycję naszej ARKI, która „przyplynie” do Katowic i Warszawy. W obu miastach ściśle współpracujemy z samorządem lokalnym. Spodziewamy się udziału około 4000 młodych ludzi.

Kolejną nową formą jest wykonanie przestrzennej gry ekologicznej EKO Memory, która polega na przygotowaniu 48 plansz o wymiarach 50x50 cm. Plansze z jednej strony zadrukowane są zdjęciami o tematyce ekologicznej. Każdy z obrazków jest wykonany w dwóch sztukach. Zadaniem

grających jest odnalezienie jak największej ilości par.

Przypominamy także o naszych dwóch akcjach edukacyjnych: 19 maja przygotowujemy już 7 Dzień Dobrych Uczynków, a w czerwcu Ogólnopolski Dzień Recyklingu. W tym roku zwłaszcza zależy nam na tym drugim wydarzeniu, gdyż problem właściwej gospodarki odpadami jest teraz kluczowy.

A to tylko przed wakacjami.

Jak widzicie zależy nam na prowadzeniu edukacji w sposób ciekawy i innowacyjny. Od razu dziękujemy za wasz udział i wsparcie.

Wojciech Owczarż

ARKA
FUNDACJA EKOLOGICZNA

Fundacja Ekologiczna ARKA została założona przez Wojciecha Owczarża w 2005 roku. Grupuje działaczy ekologicznych i społecznych oraz nauczycieli z dużym doświadczeniem pracy w organizacjach pozarządowych. Głównym zadaniem fundacji jest edukacja ekologiczna. Obecnie fundacja realizuje kilka programów i przedsięwzięć ekologicznych. Składają się na nie zagadnienia gospodarki odpadami, ochrony powietrza, ochrony zwierząt, opieki społecznej. Realizujemy programy: *Nie Trujcie!*, *Kwiaty Zamiast Śmieci*, *Surowce na wodę*. Organizujemy akcje edukacyjne między innymi: *Dzień Dobrych Uczynków*, *Choinki Nadziei*, *Dzień Czystego Powietrza*, *Drzewko za surowce*, *Śmieciobranie*.

REDAKCJA

Wojciech Owczarż

Anna Chęć, Daria Urbańska,
Alicja Fober, Alicja Czerwińska
Szymon Kułakowski

OKŁADKA

Proj. Wiesław Łysakowski
Zdjęcie Anna Chęć

Wydrukowano
na papierze ekologicznym

ADRES

Fundacja Ekologiczna ARKA
skr. poczt. 525
43-301 Bielsko-Biała 1
tel./fax (033) 819 46 53
e-mail: fundacjaarka@fundacjaarka.pl
www.FundacjaArka.pl

KONTO:

Fundacja Ekologiczna ARKA,
PKO BP O/Bielsko-Biała
nr 76 1020 1390 0000 6602 0139 8502

WYDAWCA

© Copyright – ARKA, 2011

PRZYGOTOWANIE

Compal, Bielsko-Biała

DRUK

Górnośląska Oficyna Wydawnicza

BIULETYN DOFINANSOWANY PRZEZ:

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej

To nie krasnoludki palą śmieci!

Krasnoludki edukują mieszkańców w najważniejszych polskich miastach, głośno wykrzykując nieco przekorne hasło „hej ho, hej ho, nie damy się zrobić w to”. W ekologicznych działaniach pomagają im dzieci.

Czego dotyczy kampania?

Palenie śmieci w piecach domowych jest powszechne. Chociaż jest nielegalne i niezwykle szkodliwe dla zdrowia, wykrzycie i ukaranie ludzi, którzy zanieczyszczają w ten sposób środowisko, jest niezwykle trudne. Każdy odpowiada: to nie ja. A wokół nie ma czym oddychać. Wszędzie unosi się śmierdzący dym. Wszystko wskazuje na to, iż winne są krasnoludki! Ale czy na pewno?

Celem kampanii „To nie krasnoludki palą śmieci” jest prowadzenie lokalnych działań w zakresie właściwego gospodarowania odpadami i ich segregacji. W realizowanie ekologicznych akcji i promowanie pozytywnych postaw angażowane są głównie dzieci i młodzież z przedszkoli i szkół podstawowych, gdyż bardzo ważne jest, aby edukację ekologiczną prowadzić od najmłodszych lat. Tytuł projektu związany jest z sympatycznymi postaciami krasnoludków, które zostały wykorzystane do uatrakcyjnienia prowadzonej kampanii. Najważniejszą częścią akcji jest ekspozycja „To nie krasnoludki palą śmieci” połączona z happeningiem i konferencją prasową, której organizacja zaplanowana jest w 20 miastach w całej Polsce, w tym we wszystkich wojewódzkich. Partnerami kampanii są firmy Remondis Sp. z o.o. i Rekopol Organizacja Odzysku S.A.

Krasnale w przedszkolu nr 25 w Opolu

Jakie miasta zostały już odwiedzone przez krasnoludki?

Warsztaty edukacyjne oraz działania happeningowo-medialne, rozpoczęliśmy już w zeszłym roku.

Do tej pory odwiedziliśmy następujące miasta:

Katowice

W katowickich warsztatach i happeningu wzięli udział uczniowie Szkoły Podstawowej nr 10 im. Marii Curie-Skłodowskiej. Happening odbył się 15 października 2010 na placu pod Galerią Skarbek.

Warszawa

Happening w stolicy odbył się 16 listopada 2010 roku na ul. Chmielnej koło pasażu Wiecha. Jego tematem przewodnim był problem spalania śmieci w piecach domowych. W krótkim, ale jakże wymownym przedstawieniu wystąpili Zła Dioksyna, a także superbohaterowie zaopatrzeni w parasołe ochronne i zaprzyjaźnione krasnale. Po zaciętej walce zwolennikom Czystego Powietrza udało się pokonać Dioksynę i zaprowadzić w mieście porządek.

Edukowanie nie skończyło się jednak na happeningu. Wyposażone w worki z ulotkami informacyjnymi krasnale ustawione zostały w kilku miejscach w Warszawie, aby uwrażliwić ludzi na problem palenia śmieci, a zwłaszcza plastików, w piecach domowych. Krasnale do 30 listopada spotkać można było m.in. w Ministerstwie Środowiska, budynku AGORA S.A., Centrum Handlowym Blue City, Centrum Artystycznym Radomska 13, restauracjach

Happening w Zielonej Górze

Green Way oraz Vega Fundacja Pożywienie Darem Serca. Partnerem lokalnym akcji w Warszawie było Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w m. st. Warszawie Sp. z o.o.

Białystok

Akcja odbyła się 4 listopada 2010 na placu miejskim przy Ratuszu. W warsztatach oraz happeningu wzięli udział uczniowie dwóch klas drugich Szkoły Podstawowej nr 2 im. J. Twardowskiego. W działania aktywnie włączyli się także pracownicy Urzędu Miasta w Białymstoku, za co serdecznie im dziękujemy! Pracownicy Fundacji wraz z grupą uczniów z „Dwójki”, przemaszewali przez centrum Białegostoku, a następnie, na placu miejskim, odegrali symboliczną scenkę, w której Królowa Śnieżka zadawała pytania swojemu zwierciadłu. Oprócz happeningu w Galerii Alfa i Galerii Biała, w okresie od 4 do 14 listopada można było obejrzeć wystawę edukacyjną, z kolei w Centrum im. Ludwiga Zamenhofs, Klubokawiarni Kopiluwak i Urzędzie Miejskim zapoznać się z krasnoludkami zaopatrzonymi w ulotki, które zachęcały do bycia ekologicznym i dbania o czystość powietrza.

Wrocław

W dniu 13 stycznia na Rynku we Wrocławiu odbył się happening poświęcony problemowi palenia śmieci w piecach domowych. Podobnie jak w Warszawie, Białymstoku i Katowicach Zła Dioksyna znów próbowała siać zamęt w mieście i zanieczyszczać powietrze. Na całe szczęście superbohaterowie wspólnie z krasnoludkami poradzili sobie z nieproszonym gościem. Happening wzbudził duże zainteresowanie przechodniów, którzy włączyli się do akcji i wspólnie z dziećmi skandowali hasła kampanii. Happening poprzedziły warsztaty edukacyjne, w których wzięły udział dzieci z Przedszkola Publicznego nr 52 i podczas których przygotowywano niezbędne do przedstawienia gadzety: transparenty oraz czapki krasnoludków. Dodatkowo w dniach od 12 do 23 stycznia osoby odwiedzające Park Handlowy Bielany miały okazję obejrzeć wystawę edukacyjną dotyczącą problemu gospodarowania odpadami.

Krasnal UM w Szczecinie

Opole

14 stycznia happening „To nie krasnoludki palą śmieci” zawiązał do Opola. W wydarzeniu wzięły udział dzieci z Przedszkola Publicznego nr 25. Padający deszcz nikogo nie zniechęcił do przeprowadzenia ekologicznych działań, mało tego, uczestnicy z entuzjazmem i zaangażowaniem zabrali się za informowanie mieszkańców Opola o szkodliwości palenia śmieci w piecach domowych. Po happeningu dzieci przebrane we własnoręcznie wykonane stroje krasnali rozdawały ulotki przechodniom, a później, skandując hasło „To nie krasnoludki palą śmieci”, udały się do przedszkola.

Poznań

25 stycznia poznański Plac Wolności opanowały krasnoludki. Dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 7 im. Erazma z Rotterdamu najpierw wzięły udział w warsztatach edukacyjnych poświęconych odpowiedniemu gospodarowaniu odpadami, a następnie, w przebraniach krasnoludków, ruszyły do walki ze Złą Dioksyną.

Od 25 stycznia do 7 lutego figurki sympatycznych krasnoludków zwracały uwagę poznaniaków na problem spalania śmieci w piecach domowych. Rozmieszczone one zostały w centrach kultury i miejscach użyteczności publicznej tj. Teatr Animacji, Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury, Szkoła Podstawowa nr 7, IKEA Poznań oraz Centrum Auchan Komorniki. Każdy z krasnali zaopatrzone był w baner informujący o kampanii „To nie krasnoludki palą śmieci” i ulotki mówiące o szkodliwości palenia odpadów. Kolejnym elementem działań była wystawa edukacyjna, którą od 25 stycznia do 7 lutego można było obejrzeć w IKEA Poznań oraz Centrum Auchan Komorniki.

Zielona Góra

26 stycznia 2011 w Zielonej Górze krasnoludki, wraz z dziećmi z Miejskiego Przedszkola „Kraina Ekoludków”, po raz kolejny symbolicznie pokonały Złą Dioksynę. Oprócz tego w samo południe na Starym Rynku odbyła się nietypowa akcja informacyjna, podczas której członkowie fundacji wraz z dziećmi mówili mieszkańcom o szkodliwości

palenia śmieci w piecach domowych. Przedszkolaki, które przed happeningiem wzięły udział w warsztatach edukacyjnych, z wielkim zaangażowaniem broniły krasnali i przekonywały zebranych na rynku, że to nie one palą śmieci, a śmierzący dym jest bardzo szkodliwy i należy z nim walczyć.

Kampania „To nie krasnoludki palą śmieci” jest dofinansowana przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Szczecin

W dniu 9 lutego 2011 na Pl. Grunwaldzkim w Szczecinie odbył się kolejny happening „To nie krasnoludki palą śmieci”. Zjawili się zaproszeni goście: przedstawiciele Urzędu Miasta i Straży Miejskiej, lokalne media oraz osoby, które dowiedziały się o przedstawieniu z wcześniejszych informacji. Happening przygotowaliśmy wraz z przedszkolem nr 4 w Szczecinie. W Szczecinie szczęśliwe zakończenie happeningu nie jest tylko ulicznym przedstawieniem – to kolejne miasto, które nadało Straży Miejskiej oraz urzędnikom uprawnienia umożliwiające im skuteczne egzekwowanie przepisów prawa. Pozdrawiamy i dziękujemy za wspólną współpracę!

Dodatkowo w dniach od 9 do 21 lutego dla odwiedzających Auchan Kołbaskowo oraz Galerię Gryf zaprezentowaliśmy naszą wystawę edukacyjną. Zabawne figurki krasnali stanęły w następujących miejscach: Pałacu Młodzieży, Domu kultury Słowianin, Książnicy Pomorskiej oraz Urzędzie Miasta Szczecin. Dnia 9 lutego w Przedszkolu Publicznym nr 4 w Szczecinie odbyły się warsztaty edukacyjne, na których dzieci uczestniczyły w prezentacji poświęconej problemowi palenia śmieci w piecach domowych. Wspólna współpraca na warsztatach zawocowała poszerzeniem wiedzy dzieci na tematy związane z ekologią oraz interesującym przedstawieniem.

Happening w Opolu

Koszalin

„Żyj zdrowo i w zgodzie z naturą” – to motto przedszkola nr 12 w Koszalinie. W dniu 10 lutego wspólnie z dziećmi z tego przedszkola zrealizowaliśmy warsztaty „To nie krasnoludki palą śmieci”. Przedszkolaki zaprezentowały niesamowitą wiedzę i wielki entuzjazm. We współpracy z nauczycielami, opiekunami i nami przygotowały odpowiednie rekwiizyty i opracowały scenariusz happeningu. Dziękujemy za tak miłe ugoszczenie nas i życzymy dalszych sukcesów Przedszkolu!

Nasze krasnale z ulotkami dotyczącymi problemu szkodliwości palenia śmieci, można było spotkać w: Koszalińskiej Bibliotece Publicznej, Komendzie Straży Miejskiej w Koszalinie, Urzędzie Miasta Koszalin oraz Centrum Kultury 105.

W dniach od 10 do 21 lutego odwiedzający Galerię Emka w Koszalinie mogli obejrzeć naszą wystawę.

Anna Chęć & Szymon Kułakowski

Happening w Zielonej Górze.

Nauczyciele

„Czas przedszkolny do najlepszy okres do wyrabiania nawyków i przekonań małego dziecka. Stąd wszelkie działania wdrażające wiedzę np. ekologiczną są godne poparcia. Jeśli są jeszcze zrealizowane w sposób, jaki zrealizowała je Arka, swobodny, przystępny dla dzieci, nastawiony nie na pouczanie, a wspólne działanie, to wiedza, jaką wskazano dzieciom, ma szansę zostać przyswojona jako przekonanie. Za szczególnie atrakcyjny uznalabym happening, który dzieci mocno przeżyły i identyfikowały się z głoszonymi treściami. Również pozostawione w placów-

Happening we Wrocławiu

ce krasnale wraz z ulotkami spełniły swoje zadanie. Przypominały i utrwały dzieciom treści kampanii ekologicznej, jednocześnie pozwoliły poznać rodzicom działania, jakie odbyły się w przedszkolu i ewentualnie zwerifikować swoje postępowanie w tej materii”

Ewa Dęga, dyrektor PP 25 w Opolu

„To właśnie dzieci swoją pasją, wiedzą i umiejętnościami edukują rodziców, zachęcają do segregacji śmieci, używania torby płóciennej zamiast plastikowej, oszczędzania wody i energii. Poprzez bezpośredni kontakt z przyrodą i udział w takich akcjach jak, „To nie krasnoludki palą śmieci” dzieci są uwarżliwione na potrzeby naszej Ziemi i wierzymy, że swoją postawą i zaangażo-

Warsztat w Przedszkolu Publicznym nr 52, we Wrocławiu

Happening w Opolu

waniem będą dalej szerzyły potrzebę ochrony przyrody i czystego powietrza.”

*Pozdrawiam Bogumiła Wiszniewska
Przedszkole Nr 12 w Koszalinie*

„W części praktycznej dzieci wykonały stroje krasnali na happening, który odbył się na wrocławskim Rynku pod Pręgieżem 13.01.2011 r. Dzieci były bardzo podekscytowane i zadowolone z udziału w tej akcji. Chyba najbardziej podobał im się bakcyl, zarazek ziejący ogniem. Muszę zaznaczyć, że rodzice są bardzo zadowoleni z tego, iż uczy się już dzieci w przedszkolu o ochronie przyrody.”

*Krystyna Dudkiewicz Przedszkole nr 52
„Gołąbki Pocztowe” Wrocław*

Media

O krasnoludkach pisali i mówili między innymi: Polskie Radio program I, Radiowa Trójka, Polskie Radio program IV, Dziennik Zachodni, Gazeta Wyborcza stołeczna, Metro, RMF Maxxx, Radio Plus, Onet.pl- Białystok, Radio Białystok, Regionalna Telewizja lubuska, Zielona Góra 24 TV, Telewizja Odra, portal KampanieSpołeczne.pl, Gazeta Wyborcza

Zielona Góra, wrocławskie Radio Traffic, Radio Index, Radio Plus Zielona Góra, Gazeta Biel-sko-Biała, Gazeta Stołeczna, wiadomości 24, krytyka polityczna, fakty Grudząc, Gazeta Wyborcza Poznań, TVP Poznań, Radio Eska Radio Koszalin, Tv max, Radio Koszalin, Miasto Tygodnik koszaliński, Tvp Katowice, Tv Opolska, Głos Szczecina, Radio Szczecin, Rzeczpospolita, Wiadomości.pl, Gazeta wrocławska, Radio Traffic, Tygodnik wrocławski, TVTEDE, Gazeta Wyborcza Opole, Radio Plus Opole, Łódź miasto dzieci, Eko.opole.pl.

„Happening miał formę kolorowego protestu krasnoludków, w których role wcieliły się dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 10 im. Marii Curie-Skłodowskiej. Na rynku ustawiono też siedem ogrodowych krasnali. „To nie krasnoludki palą śmieci” – krzyczały dzieci, trzymające transparenty z napisami: „Segregujesz – zyskujesz” i „Paląc śmieci zatruwasz środowisko.”

Dziennik Zachodni 17 stycznia 2011 r.

„To bardzo wymowna akcja – przyznaje pani Edyta, która przyglądała się happeningowi. – Problem jest spory. Często spacerując po mieście, muszę aż zatykać nos, tak śmierdzi, a z kominów leci dym gęsty jak na teledyskach – dodaje zielonogórzanka. – To świetny pomysł, by wciągnąć w akcję dzieci. Trzeba je edukować od najmłodszych lat – mówi pani Urszula.”

Gazeta, Zielona Góra 27.01.2011

„Uczniowie, jak na krasnale przystało, mieli kolorowe, własnoręcznie zrobione z bibuły czapki oraz transparenty z napisami: „Nie trujcie”, „Kto przyrodę szanuje, ten odpady segreguje”, „Segregujesz zyskujesz.””

Gazeta, Białystok 04.11.2010

„Przebrany za ziejącą ogniem dioksynę mężczyzna pojawił się w poniedziałek w południe na ul. Chmielnej koło pasażu Wiecha. Chwilę później pokonały go dobre istoty i na ulicę „przywędrowało” siedem ogródkowych krasnoludków symbolizujących zwycięstwo dobra nad złem.”

Gazeta stołeczna 15.11.2010

Wystawa edukacyjna „To nie krasnoludki palą śmieci”

Wystawa, składająca się z 12 banerów przedstawiających podstawowe problemy dotyczące sposobów pozbywania się śmieci, jest jednym z głównych elementów naszych działań w ramach kampanii. Naszym zdaniem jej forma powinna być ciekawa, a jej treść podana w przystępny sposób, dlatego zdecydowaliśmy się na formę komiksu, którego bohaterami są krasnoludki. Dzięki wysypiska, palenie śmieci w domowych piecach lub ich wyrzucanie do lasu przyjaznym postaciom z bajek zaczęło tak bardzo przeszkadzać, że postanowiły wziąć sprawy w swoje ręce i nauczyć ludzi, jak właściwie gospodarować odpadami. Celem wystawy jest zwrócenie uwagi konsumentów na problem wzrastającej ilości śmieci oraz na takie naganne zjawiska, jak spalanie śmieci w piecach domowych, które negatywnie wpływa na zdrowie człowieka, powoduje liczne choroby układu oddechowego, zatrzuwa środowisko, w tym nasze ogrody domowe. Poprzez wystawę, którą prezentujemy w centrach handlowych i na imprezach masowych, chcemy promować segregację i odzysk surowców wtórnych.

Do tej pory wystawa została pokazywana w: Katowicach (Centrum Handlowe Auchan), Białymstoku (Galeria Alfa i Galeria Biała), Wrocławiu (Park Handlowy Bielany), Poznaniu (IKEA Poznań oraz Centrum Auchan Komorniki w Poznaniu), Szczecinie (Auchan Kołbaskowo i Galeria Gryf), Koszalinie (Galeria Emka).

Palenie śmieci w piecach domowych jest nielegalne i szkodliwe dla środowiska. Kochasz dzieci, nie pal śmieci!

Właściwie segregując śmieci oszczędzasz swoje pieniądze. Redukujesz także liczbę wysypisk śmieci.

Działaj

Wspieraj organizacje ekologiczne działające na twoim terenie. Przyłącz się do akcji i kampanii Fundacji Ekologicznej ARKA.

Choinki nadziei

W tym roku, już po raz szósty, zorganizowaliśmy naszą ogólnopolską, świąteczną akcję „Choinki nadziei”, której patronował Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, Pan Marian Pigan, a której patronami medialnymi byli: Przegląd Leśniczy, Cogito, Trybuna Leśnika, Echa Leśne, Magazyn Szkolny i Zielona Liga. Nasza tegoroczna, grudniowa akcja zyskała również uznanie Szefa Kancelarii Prezydenckiej, Pana Jacka Michałowskiego, który w specjalnie wystosowanym do nas liście napisał: „(...) przekazuję gratulacje i wyrazy uznania dla tej cennej inicjatywy, odwołującej się do najlepszych odruchów ludzkiego serca. Wielu młodych ludzi z różnych miejsc Polski odpowiedziało na Państwa zachętę, dzieląc się swoim czasem i okazując troskę i życzliwość ludziom, którzy tej troski i uwagi z naszej strony potrzebują. Oddźwięk, z jakim spotkała się Państwa akcja, potwierdza tylko, że chęć czynienia dobra jest naturalnym pragnieniem człowieka, towarzyszącym zwłaszcza młodym ludziom (...)”.

Szkolny Klub Wolontariatu ze Smardzewic w Domu Pomocy Społecznej nr 1 w Tomaszowie Mazowieckim

Tegoroczna edycja „Choinek nadziei” została przez nas zainaugurowana 29.11.2010 w Warszawie, gdzie na ul. Chmielnej, przy Pasażu Wiecha, zorganizowaliśmy happening wraz z uczniami Szkoły Podstawowej nr 141 w Warszawie. Na akcję dekorowania świątecznej choinki przybyło dużo lokalnych mediów, a padający śnieg nie osłabił zapału naszych małych pomocników i ich opiekunów, którzy z radością ozdabiali drewnianymi, słomkowymi i własnoręcznie przez siebie przygotowanymi, papierowymi dekoracjami żywe drzewko w doniczce. Pięknie ustrójoną choinkę przekazaliśmy później pensjonariuszom Domu Opieki Społecznej „Kombatant”, wywołując w ten sposób uśmiech na ich ustach i wnosząc w ich progi świąteczną atmosferę. Serdecznie dziękujemy uczniom ze Szkoły Podstawowej nr 141 i ich opiekunce, Pani Izabeli Orłowskiej, za udział w naszym zaśnieżonym happeningu! Dziękujemy również pracownikom Hotelu Oki-Doki w Warszawie za nieocenioną pomoc w happeningu.

Nasza społeczna akcja, promująca wolontariat dzieci i młodzieży w domach pomocy społecznej, a tym samym kształtowanie szlachetnych i otwartych postaw wśród młodych ludzi, została przyjęta z dużym entuzjazmem przez polskie szkoły. Wiele z nich uznaje „Choinki nadziei” jako jeden z podstawowych elementów ich rocznego repertuaru akcji i co roku angażuje się w przygotowanie świątecznego programu artystycznego, który później przedstawiają w wybranym domu opieki społecznej. Głównym

elementem tego programu jest wręczenie pensjonariuszom instytucji naturalnej, pięknie ustrójonej choinki, którą szkoły mogą otrzymać od lokalnego nadleśnictwa, dzięki naszej współpracy z Lasami Państwowymi. Oto kilka relacji z tegorocznej akcji, za których nadesłanie bardzo dziękujemy!

Kolejny już raz „aktorzy” – uczniowie, wystąpili przed społecznością szkoły, rodzicami i zaproszonymi gośćmi z przepięknym przedstawieniem Jasełkowym. Nasi goście podopieczni Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci Zgromadzenie Sióstr św. Elżbiety oraz Młodzież z Środowiskowego Domu Samopomocy „Promyczek”, obdarowani zostali po przedstawieniu PODŁAŻNICZKĄ. Nadleśnictwo Kędzierzyn-Koźle zadbało o dostarczenie naszej szkole pięknie pachnących lasem choinek. W ten zimowy czas oczekiwania na święta Bożego Narodzenia obdarowywanie się pięknym, ogrzewa nasze serca i podnosi nas wszystkich na duchu. (*Irena Długosz, Anna Lipniacka, Anna Jellinek, Adela Freier, Wanda Kochańska, Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Brzechwy w Kędzierzynie Koźlu*)

Po raz drugi uczniowie klasy VIc Szkoły Podstawowej nr 31 w Częstochowie wraz z wychowawcą Joanną Pawłowską-Kramer udali się z choinką i jasełkami, do Domu Pomocy Społecznej Prowadzonego Przez Siostry Albertynki w Częstochowie, przy ul. Wesolej 14. Dzięki Fundacji Ekologicznej Arka i życzliwości Nadleśnictwa Kłobuck, piękny 2,5 m świerk został dostarczony rankiem 22 grudnia. Wspólnie, już w Domu Pomocy Społecznej wykonaliśmy aniołki z papieru, które później ozdobiły świąteczne drzewko. Przedstawiliśmy krótkie jasełka, a przede wszystkim kolędownaliśmy. Wszystkie panie otrzymały świąteczne pierniki, a dzieci też zostały ugoszczone przepysznym domowym piernikiem i czekoladowymi prezentami. Spotkanie było bardzo wzruszające. Dzieląc się już po raz drugi opłatkiem ze starszymi, chorymi i samotnymi ludźmi tak rozpoczęte przez moich uczniów Święta Bożonarodzeniowe będą im zawsze przypominać o dzieleniu się sercem i radością, jak chlebem powszednim, z każdym smutnym i zagubionym..., a dla mnie największą radością były słowa jednej ze starszych pań: „Pani przyjdzie znowu z dziećmi?” Ja wiem, że przyjdę. (*Joanna Pawłowska-Kramer, Szkoła Podstawowa nr 31 w Częstochowie*)

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Janusza Korczaka w Szprotawie pierwszy raz przyłączyła się do akcji „Choinka Nadziei” Fundacji

Choinki Nadziei we Włoszczowej. I LO im. Władysława Sikorskiego w Domu Pomocy Społecznej

Akra. Uczniowie naszej szkoły z okazji świąt Bożego Narodzenia odwiedzili dnia 16.12.2010 r. pensjonariuszy Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Szprotawie przy ul. Henrykowskiej 1. Piękną, żywą choinkę do ZOL-u dostarczyła Pani Beata Gancarczyk z Nadleśnictwa Żagań. Uczennice w strojach mikołajkowych wraz z opiekunami Moniką Markiewicz i Zofią Soczek przystroiły choinkę ozdobami wykonanymi przez uczniów na lekcji plastyki z papieru i makaronu. Zaśpiewały one kolędy dla pensjonariuszy, przy akompaniamencie p. M. Markiewicz. Potem były życzenia świąteczne i każdy otrzymał kartkę bożonarodzeniową wykonaną przez dzieci. Spotkanie było pełne wzruszeń dla dzieci i pensjonariuszy. Postanowiliśmy, że będziemy częściej odwiedzać pensjonariuszy. (Zofia Soczek, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Janusza Korczaka w Szprotawie).

Dzieci z kółka zuchowego „Leśne Ludki” w dniu 20 grudnia 2010 roku odwiedziły Dom Pomocy Społecznej w Zgierzu przy ulicy Chełmskiej. Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia przedstawiły program uroczystości choinkowej oraz śpiewały kolędy. Na koniec przedstawienia złożyły życzenia i rozdały kartki świąteczne z motywem choinki, które wykonały kilka dni wcześniej na zbiórce zorganizowanej w przedszkolu. Dzięki odwiedzinom w Domu Pomocy Społecznej przedszkolaki wniosły wiele radości w serca osób tam mieszkających, wprowadziły świąteczny nastrój, który przypomniał ludziom o zbliżającej się Wigilii. Natomiast dzieci nauczyły się, iż należy pamiętać o innych, o osobach samotnych i potrzebujących, w szczególności w tak ważnym dniu jak święta Bożego Narodzenia. (Monika Miszczak, Olga Filipowicz, Łukasz Stolarski, Miejskie Przedszkole nr 13 w Zgierzu).

Od lat promujemy akcje ekologiczne. W tym roku po raz drugi Ekozespoły w Szkole Podstawowej w Zwiniarzu włączyli się w społeczną akcję organizowaną przez Fundację ARKA „Choinka nadziei”. Uczniowie przygotowali jasełka związane tematycznie z okresem Świąt Bożego Narodzenia, które dnia 21.12.2010 r. przedstawili pensjonariuszom Domu Pomocy Społecznej w Grodzicznie. Nasi utalentowani artyści prócz śpiewu i muzyki zawieźli, zgodnie z ideą akcji, ekologiczny stroik oraz dla każdego z pensjonariuszy własnoręcznie wykonane życzenia. Spotkaniu towarzyszyła sympatyczna atmosfera, uśmiech, oklaski i wiara w to, że za rok spotkamy się ponownie. Poczuliśmy się bardzo

Choinki Nadziei w Elblągu. SOSW nr 1 w Domu Pomocy Społecznej

szczęśliwi, że zawieźliśmy ludziom starszym, samotnym i schorowanym tyle radości i ciepła. (Elżbieta Dorawa i Barbara Klinicka. Szkoła Podstawowa w Zwiniarzu)

Wychowankowie grup wychowawczych SOSW nr 1 w Elblągu włączyli się w ogólnopolską, świąteczną, społeczną akcję „Choinki Nadziei”, ogłoszoną po raz szósty przez ekologiczną Fundację Arka. W tym roku akcji patronuje Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, Pan Marian Pigan. W ramach akcji 14 grudnia 2010 r. wychowankowie przygotowali świąteczny program artystyczny dla podopiecznych Domu Pomocy Społecznej przy ul. Toruńskiej w Elblągu. Głównym elementem programu było wręczenie pensjonariuszom naturalnej choinki i ubranie w ozdoby, które dzieci samodzielnie wcześniej wykonały. Spotkaniu towarzyszyło wiele emocji i wzruszeń. Seniorzy Domu Pomocy Społecznej aktywnie włączyli się do wspólnego kolędowania. Drzewko otrzymaliśmy od Lasów Państwowych Nadleśnictwo Elbląg, za które serdecznie dziękujemy. (Joanna Leśkiewicz, Wioletta Warda, Grażyna Kozłowska, Bożena Kowalewska., Grupy Wychowawcze SOSW nr 1 w Elblągu).

Alicja Czerwińska

Rozstrzygnięcie konkursu „Czyste powietrze, dobry klimat”.

Dnia 20.12.2010 rozstrzygnęliśmy nasz konkurs plastyczny „Czyste powietrze, dobry klimat”, na który napłynęło do nas kilkaset prac z przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych z całej Polski! Prace były naprawdę wspaniałe i wszystkie warte wyróżnienia. Po długich debatach wyłoniliśmy 5 zwycięzców, którzy otrzymali główne nagrody, ipody. Oto zdobywcy pierwszych nagród:

1. Michał Żurek, Szkoła Podstawowa im. J. Kochanowskiego w Rabce-Zdroju
2. Krawczyk Ewelina, Zespół Szkół Specjalnych Nr 41 w Zabrze
3. Martyna Lulkiewicz, Zespół Szkolno-Przedszkolno-Gimnazjalny w Roztwarzewie
4. Ewelina Kubik, Szkoła Podstawowa w Wereszczynie
5. Kacper Wróbel, Szkoła Podstawowa Nr 2 w Czechowicach-Dziedzicach

Ponadto, 10 następujących uczniów otrzymało drugą nagrodę, czyli odtwarzacz MP3:

1. Aleksandra Radzikiewicz, Szkoła Podstawowa w Sarbinowie
2. Monika Kliś, MCK Klub Akwariów Żywiec

3. Dominik Czyrka, Szkoła Podstawowa Nr 27 w Rzeszowie
4. Aleksandra Otowska, Publiczne Gimnazjum Nr 3 w Nowym Dworze Mazowieckim
5. Mariusz Kij, Gimnazjum im. Jana Pawła II w Bestwinie
6. Paulina Turchoń, Świetlica w Chałupkach
7. Bartosz Borowski, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Tłuszczu
8. Julia Chilewska, Szkoła Podstawowa Nr 11 w Jeleniej Górze
9. Patrycja Biegaj, Zespół Szkół Ogólnokształcących/Gimnazjum w Rzućowie
10. Ewa Walicka, Gimnazjum w Rogowie

Wyróżniliśmy również 60 prac, których autorzy otrzymali nagrody książkowe i gry komputerowe.

Wszystkim uczestnikom bardzo dziękujemy za nadesłane prace. Wszystkie były wspaniałe!

Bądźcie czujni, kolejny konkurs już tuż, tuż!

Konkurs „Czyste powietrze, dobry klimat”. Nagrodzone prace

DZIEŃ CZYSTEGO POWIETRZA

W tym roku, obchodzony 14.11.2010 r. Dzień Czystego Powietrza odbył się już po raz szósty, tym razem pod hasłem „To nie krasnoludki palą śmieci” i patronatem tak znakomych instytucji jak Minister Środowiska, Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzecznik Praw Dziecka.

Wykorzystując postacie krasnoludków w walce o czyste powietrze chcieliśmy podkreślić fakt, że w Polsce bardzo dużo ludzi pali w swoich domach śmieci, często temu zaprzeczając, w obawie przed karą pieniężną. W ogólnopolską akcję włączyło się mnóstwo szkół z różnych zakątków naszego kraju, które zorganizowały akcje sprzeciwiające się zanieczyszczaniu naszego środowiska poprzez spalanie śmieci, a promujące segregację i recycling jako najlepsze sposoby zagospodarowania odpadów. Jednak nie tylko szkoły świętowały Dzień Czystego Powietrza – również my, pracownicy Fundacji Ekologicznej ARKA, zorganizowaliśmy 7 wydarzeń w dużych, polskich miastach, tj. Bielsko-Biała, Katowice, Łódź, Warszawa, Gdańsk, Poznań i Opole, na które zaprosiliśmy uczniów, nauczycieli oraz lokalne media, by nagłośnić problem zanieczyszczenia powietrza w naszym kraju i propagować recycling.

W dniu 15 listopada 2010, w samo południe, centralne punkty Łodzi, Poznania i Opola rozbrzmiały skandowanymi przez dzieci, ekologicznymi hasłami i zamieniły się kolorami bibułowych, krasnoludkowych czapeczek, które uczniowie wykonali na poprzedzających happeningi warsztatach. Alicja Fober, koordynatorka akcji w Łodzi, wybrała rynek łódzkiej Manufaktury jako najbardziej odpowiednie miejsce dla happeningu. „W tym miejscu na co dzień pojawia się bardzo dużo ludzi, więc właśnie tu nasza akcja będzie

zryły podczas warsztatów. Bardzo dziękujemy uczniom, Pani Magdalenie Lubeckiej i Pani Elżbiecie Muzols Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 23 za wzięcie udziału w naszym happeningu oraz Dyrekcji MANUFAKTURY za udostępnienie rynku.

W stolicy województwa wielkopolskiego, Poznaniu, miało miejsce podobne, głośnie i barwne wydarzenie, podczas którego Piotr Sokół, przedstawiciel Fundacji oraz uczniowie Szkoły Podstawowej nr 7 im. Erazma z Rotterdamu zwrócili uwagę lokalnej społeczności i mediów na problem spalania śmieci w domowych piecach i związanego w nim

Szkoła Podstawowa nr 5 im. Jana Pawła II w Kołobrzegu

zanieczyszczenia powietrza. O godzinie 12.00, na poznańskim Placu Wolności, pierwszoklasiści pod opieką nauczycielek, zaopatrzeni w zrobione przez siebie na warsztatach, kolorowe czapeczki oraz plakaty informowali przechodzące osoby o szkodliwości spalania śmieci w piecach domowych i alternatywnych, pozytywnych metodach pozbywania się śmieci. Wiedzę na temat segregacji i recyclingu dzieci zdobyły podczas odbytych wcześniej warsztatów edukacyjnych, na których również powstały różne hasła, skandowane podczas happeningu. Dziękujemy uczniom i ich wychowawczyń, szczególnie Pani Katarzynie Utracie oraz Pani Anecie Dropińskiej-Pawlickiej, Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 7 za pomoc w realizacji akcji.

Tematem przewodnim VI Dnia Czystego Powietrza w Opolu były również krasnoludki, które o godzinie 12.00 opanowały opolski Rynek! A to wszystko za sprawą piątoklasiistów ze Szkoły Podstawowej nr 24 w Opolu i ich wychowawczyń, Pani Barbary Szwach i Pani Magdaleny Grygiel, jak również Pani Wicedyrektor szkoły, Aliny Grzesik, którzy przyjęli nasze zaproszenie do wzięcia udziału w tym wyjątkowym wydarzeniu. Dwudziestuosmioro uczniów klasy 5a i 5b, w kolorowych czapeczkach i z kolorowymi transparentami okrążyło Ratusz, skandując ekologiczne hasła. Odegrali oni również symboliczną scenkę pod Ratuszem, w której Królowa Śnieżka zadawała różne nurtujące pytania Zwierciadłu, tj. „Lustereczko powiedz przecie czemu ludzie palą śmieci?”. Oprócz happeningu dzieci wzięły udział w warsztatach ekologicznych, realizowanych w ramach kampanii „To nie krasnoludki palą śmieci”, podczas których dowiedziały się więcej o szkodliwości spalania śmieci w domowych piecach i konieczności sprzeciwiania się tej powszechnej praktyce. „Nie spodziewałam się, że dzieci posiadają już tak dużą wiedzę odnośnie segregacji i recyclingu, jak i samego procederu spalania śmieci” – mówi Alicja Czerwińska, koordynatorka opolskiej akcji – „W edukowaniu najmłodszych leży nadzieja na zmianę złych praktyk” – dodaje. Dziękujemy wszystkim dzieciom oraz Paniom nauczycielkom za aktywny i entuzjastyczny udział w wydarzeniu!

Gimnazjum nr 3 im. Żołnierzy Armii Krajowej w Nysie

bardziej zauważalna i pomoże nam dotrzeć z ekologicznym przekazem do szerszego grona odbiorców” – tłumaczy organizatorka akcji. Do udziału w wydarzeniu Ala zaprosiła drugoklasiistów ze Szkoły Podstawowej nr 23 im. Marii Bohuszewiczówny w Łodzi oraz ich nauczycielką, Panią Magdalenę Lubecką, którzy zaopatrzeni w własnoręcznie wykonane czapeczki oraz ulotki edukowali przechodniów o szkodliwości spalania śmieci w piecach domowych oraz skandowali hasła o niepaleniu śmieci i segregacji, które stwo-

Nieco odmienne akcje miały miejsce w Katowicach, Bielsku-Białej, Warszawie i Gdańsku, co było ciekawym urozmaicheniem obchodów VI Dnia Czystego Powietrza. W Katowicach, pracownica Fundacji, Zofia Lekki, wraz ze współpracującą z nami artystką, Katarzyną Kwiecień, zorganizowały warsztaty i happening wspólnie ze Szkołą Podstawową nr 10 im. Marii Curie-Skłodowskiej. Uczniowie szkoły wzięli udział w warsztatach ekologicznych, podczas których zdobyli wiedzę na temat zanieczyszczania powietrza i środowiska przez palenie śmieci. W trakcie zajęć dzieci wykonały również kolorowe kwiaty z papieru, które później wykorzystały w happeningu. W warsztatach towarzyszyła nam również TVP Katowice, która nagrała materiał filmowy do swojego ekologicznego programu „Blżej natury”. O godzinie 12:00 w centrum Katowic, pod galerią handlową „Skarbek”, miał miejsce kolorowy pochód z pracami wykonanymi podczas zajęć i wielkim transparentem. Było głośno i kolorowo, dzieci chętnie uczyły dorosłych aby nie palili śmieci i rozdawali ulotki Fundacji. Przechodzący katowiczanie stawali i pytali o całe wydarzenie, chętnie czytali nasze ulotki. Serdecznie dziękujemy wszystkim osobom zaangażowanym w akcję: uczniom i ich nauczycielce, Pani Katarzynie Szymonek, oraz Dyrektorce SP nr 10, Pani Sabinie Celder-Dudek za udział w wydarzeniu!

W naszym rodzinnym mieście, Bielsku-Białej, VI Dzień Czystego Powietrza obchodziliśmy razem z Waldorfską Szkołą Podstawową im. C.K. Norwida. Pracownica Fundacji, Anna Chęć, przeprowadziła warsztaty ekologiczne dla dzieci, podczas których – oprócz zdobycia podstawowej wiedzy o szkodliwości spalania śmieci – odbijały one szablon krasnalą z napisem „To nie krasnoludki palą śmieci” na torbach ekologicznych. Dodatkowo, dzieci wraz z Anią i Panią nauczycielkami zorganizowały akcję zbierania śmieci na zielonym terenie wokół szkoły, co było dla nich nie lada frajdą. Dziękujemy jakie nauczycielki, dzieci i dyrektor szkoły!!!

Sprzątanie w Waldorfskiej Szkole Podstawowej w Bielsku-Białej

Ciekawym wydarzeniem w ramach obchodów VI Dnia Czystego Powietrza pod hasłem „To nie krasnoludki palą śmieci” było wspólne malowanie krasnoludkowego graffiti, które można obejrzeć w Gdańsku przy CSW Łażna (ul. Jaskółcza 1). Jego autorami są współpracujący z naszą Fundacją Darek Paczkowski (Fundacja Klamra, 3fala.art.pl), zaproszeni przez niego Ryszard Niedzielski („Uwaga Inwazja”) i Rafał Kłos oraz uczniowie ze Szkoły Podsta-

wowej nr 65 im. Alfa Liczmańskiego w Gdańsku. Oprócz wspólnego malowania graffiti, które było dla dzieci wielką atrakcją, uczniowie wzięli udział w warsztatach edukacyjnych, poprowadzonych przez członka Krytyki Politycznej w Trójmieście, Przemysław Hirniaka, a dotyczących zagrożeń, jakie niesie ze sobą zanieczyszczanie powietrza oraz korzyści płynących z segregowania śmieci i ich recyklingu. Dziękujemy aktywnie uczestniczącym w akcji uczniom, nauczycielom oraz Dyrekcji szkoły za zaangażowanie! szkola@sp65.edu.pl, 58 301 45 46

Dzień Czystego Powietrza w Gdańsku. Foto: archiwum 3fala.art.pl

Centralnym wydarzeniem, spajającym nasze lokalne akcje, był happening odegrany w samo południe w stolicy Polski, Warszawie, na ul. Chmielnej koło Pasażu Wiecha. Właśnie tam, w towarzystwie naszych przyjaciół i licznych mediów, rozegrała się mroząca krew w żyłach walka naszego czarnego bohatera, Złej Dioksyny, której rolę odgrywa z nieustającym zapalem nasz fundacyjny kolega, Szymon Kułakowski, z super-bohaterami z parasolami ochronnymi i zaprzyjaźnionymi krasnalami, broniącymi czystego powietrza. Wynik stoczonej bitwy jest oczywiście jasny: wygrały krasnoludki wspierane przez super-bohaterów! „Niestety, w rzeczywistości rzadko są takie szczęśliwe zakończenia, jak w bajkach” – mówi obecny na happeningu Prezes Fundacji Ekologicznej ARKA, Wojciech Owczarż – „palenie śmieci w piecach domowych jest powszechnym w Polsce zjawiskiem i dlatego trzeba edukować społeczeństwo od najmłodszych lat byśmy faktycznie mogli oddychać czystszyim powietrzem”.

Warszawski happening cieszył się dużym zainteresowaniem zarówno przechodniów, jak i mediów, za co bardzo dziękujemy wszystkim naszym przyjaciołom, którzy pomogli w jego organizacji! Jednak nasza akcja w stolicy nie ograniczyła się do samego happeningu: przez dwa tygodnie można było oglądać wystawę edukacyjną, dotyczące kampanii „To nie krasnoludki palą śmieci”, która stanęła w CH Blue City, jak również zaznajamiać się z naszą kampanią za pośrednictwem ulotek trzymanyh przez figurki krasnoludków, które można było spotkać w Ministerstwie Środowiska, budynku AGORA S.A., CH Blue City, Centrum Artystycznym Radomska 13, restauracjach Green Way oraz Vega Fundacja Pożywienie Darem Serca. partnerem lokalnym naszej akcji w Warszawie jest Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w m. st. Warszawie Sp. z o.o., zaś partnerami ogólnopolskiej kampanii „To nie krasnoludki palą śmieci” są firmy Remondis Sp. z o.o. i Rekopol Organizacja Odzysku S.A.

Alicja Czerwińska

DZIEŃ CZYSTEGO POWIETRZA – RELACJE SZKÓŁ

Podczas tegorocznych obchodów Dnia Czystego Powietrza udało nam się zorganizować kilka tematycznych akcji w różnych miastach Polski, lecz to dzięki zaangażowaniu uczniów i nauczycieli z różnych zakątków naszego kraju to ustanowione przez nas na 14 listopada święto jest wciąż żywe! W tym roku hasłem przewodnim tego dnia stał się tytuł naszej nowej kampanii, „To nie krasnoludki palą śmieci”, co spodobało się zarówno kadrze nauczycielskiej, jak i ich podopiecznym. Zainspirowani naszymi pomysłami na rozmaite działania, szkoły zorganizowały różnego rodzaju akcje, służące zwróceniu uwagi społeczeństwa na problem spalania śmieci. Oto kilka przykładów tego, w jaki sposób edukując najmłodszych możemy edukować starszych i tym samym pomagać chronić otaczające nas środowisko.

Szkoła Podstawowa, Białdolino Raclawickie

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 5 w Kołobrzegu, wspierając Fundację Ekologiczną ARKA, która prowadzi ogólnopolską kampanię „To nie krasnoludki palą śmieci”, zorganizowali pod opieką p. Bożeny Ponikiewskiej już po raz kolejny happening. Barwny korowód z ekologicznym przesłaniem przemaszerał wokół szkoły. W czasie przemarszu uczniowie rozdawali ulotki informacyjne. Przechodnie chętnie je przyjmowali, wyrażając tym samym swoją aprobatę dla działań najmłodszych mieszkańców miasta. Przygotowana została również wystawa edukacyjna. Wykorzystano w niej materiały, filmy, przesłane przez Fundację ARKA oraz materiały wykonane przez uczniów naszej szkoły, rozwieszono liczne plakaty informujące o kampanii. Przeprowadzono prelekcje i pogadanki dotyczące spalania śmieci w piecach. Uczniowie, członkowie koła ekologicznego pisali również listy do swoich najbliższych z prośbą o zachowanie czystego powietrza, część osób włączyła się w Łańcuszek Czystego Powietrza, wysyłając sms-y lub e-maile z informacjami o kampanii. Zorganizowano spotkanie edukacyjne z kominiarzem, który przedstawił uczniom problem spalania śmieci w piecach domowych, zamiast ich segregowania. (...) (Bożena Ponikiewska, Szkoła Podstawowa nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Pawła II w Kołobrzegu).

14 listopada to ustanowiony przez Fundację Ekologiczną ARKA Dzień Czystego Powietrza. Z tej okazji Samorząd Uczniowski Gimnazjum Nr 2 zorganizował happening uliczny na przemyskim Rynku. W barwnych czapkach, przypominających czapki krasnoludków, uczniowie Gimnazjum Nr 2 dzielili się z mieszkańcami miasta swoją wiedzą dotyczącą szkodliwości palenia śmieci w domowych paleniskach. Kolorowe balony i bańki mydlane to kolejne atrybuty naszych gimnazjalistów mające stanowić przeciwieństwo dla zanieczyszczonego dymem powietrza. Ponad 250

ulotek z informacjami o sposobach gospodarowania odpadami rozdali uczniowie mieszkańcom Przemysła. Wierzymy, że nasza akcja pomogła uświadomić przechodniom jak wielkim problemem dla współczesnego świata jest zanieczyszczenie powietrza spowodowane paleniem śmieci. (Karolina Prokop i Monika Zawadzka, Gimnazjum Nr 2 w Przemysłu)

14 listopada obchodzimy DZIEŃ CZYSTEGO POWIETRZA! Dlatego dzieci z Przedszkola Miejskiego nr 1 w Olsztynie chętnie włączyły się do ogólnopolskiej akcji, pomysłodawcą której jest Fundacja Ekologiczna Arka. Wykonana została gazetka dla rodziców z podstawowymi informacjami na temat konieczności ochrony czystego powietrza. Naszym głównym zadaniem było zwrócenie uwagi na problem palenia śmieci w domowych piecach, a tym samym na dioksyny – trujące substancje, które podczas tego spalania się wytwarzają. Dzieci ułożyły List do Dorosłych, w którym domagały się prawa do czystego powietrza i zachęcały do segregowania śmieci, a nie do ich palenia. Dnia 15 listopada zorganizowałyśmy happening – dzieci przeszły ulicami Zatorza z transparentami, własnoręcznie wykonanymi plakatami z hasłami akcji: „Śmieci palą krasnoludki?!” i „Kochasz dzieci – nie pal śmieci”. Głośno skandując te hasła, wręczaliśmy napotkanym mieszkańcom ulotki z informacjami. Na czele pochodu znajdowała się Dioksyna – kukła, wykonana przez dzieci z plastikowych butelek i opakowań, a także z worków foliowych. Nasza przedszkolna akcja spotkała się z ogromnym zainteresowaniem i akceptacją mieszkańców Zatorza – dzielnicy Olsztyna. O zorganizowanej przez nas akcji powiadomiliśmy również olsztyńskie media: gazetę „Olsztyńniak” i Miejski Portal Informacyjny Olsztyn24 – gazeta on-line. (Marzena Muzyczuk, Przedszkole Miejskie nr 1 w Olsztynie).

Dzień Czystego Powietrza obchodziliśmy w naszej szkole po raz pierwszy. Akcja została rozpropagowana wcześniej poprzez ogłoszenie konkursu plastycznego „Czyste powietrze – dobry klimat”. Na lekcjach przyrody i biologii poruszaliśmy tematykę związaną z zanieczyszczeniem środowiska. W ramach akcji przygotowaliśmy: wystawę prac plastycznych na temat szkodliwości palenia śmieci w piecach, inscenizację podnoszącą świadomość ekologiczną dzieci i dorosłych, list do dorosłych z apelem o niezatrucie środowiska przyrodniczego. (Beata Kujawska, Anna Potyrała, Zespół Szkolno-Gimnazjalny nr 5 w Radomsku)

W dniu 15 listopada 2010 r. uczniowie naszego gimnazjum już po raz czwarty brali udział w happeningu ulicznym z okazji obchodów Dnia Czystego Powietrza. Hasłem przewodnim naszego

Szkoła Podstawowa, Białdolino Raclawickie

działania było zdanie „To nie krasnoludki palą śmieci”. Zgodnie z wcześniej ustaloną trasą uczniowie wraz z nauczycielami przemaszewali ulicami Nysy. Gimnazjaliści nieśli dekoracje w formie krasnoludków i banery z hasłami, skandowali hasła oraz rozdawali ulotki na ulicach miasta. Pod Urzędem Miejskim w Nysie uczniowie szkolnego kabaretu „C.K.M” przedstawili krótką inscenizację nawiązującą do hasła tegorocznej kampanii. Oprócz happeningu uczniowie wzięli udział w warsztatach ekologicznych przeprowadzonych przez pracownika Fundacji ARKA, pana Szymona Kułakowskiego w ramach projektu „Arka dla Ziemi”. Ponadto uczniowie wykonali gazetkę tematyczną, którą umieścili na szkolnym korytarzu. (Małgorzata Simon, *Gimnazjum nr 3 im. Żołnierzy Armii Krajowej w Nysie*).

W ramach akcji Dzień Czystego Powietrza przedszkolaki z Niepublicznego Przedszkola w Golinie postanowiły wszcząć alarm! Zanim jednak wyszły na ulice solidnie się do tego przygotowały. Przez kilka dni w poszczególnych oddziałach odbywały się zajęcia na temat szkodliwości spalania śmieci w domowych piecach. Zajęcia prowadzone przez nauczycielki miały na celu uświadomienie dzieci co wolno palić w domowym piecu, a czego pod żadnym pozorem nie wolno do pieca wrzucać. Była też mowa o szkodliwych substancjach, które wydobywają się do atmosfery

Szkoła Podstawowa w Stożnem

w procesie spalania i o skutkach, które temu towarzyszą. Dzieci miały okazję same segregować śmieci, które wyciągały z pojemnika. Do specjalnie zrobionego na tę okazję „pieca”, wrzucały tylko to, co można spalać w domowym piecu. Fachowo przygotowano przedszkolaki postanowiły swoją wiedzę przekazać mieszkańcom wioski. Ubrane w kolorowe kamizelki, z transparentami w rękach wyszły na ulicę. Tej barwnej kolumnie towarzyszyły też trąbki, butelki z kamykami i megafony. Happening spotkał się z poparciem mieszkańców, którzy obiecali nie spalać już śmieci w swoich piecach. (Anna Radowicz, *Niepubliczne Przedszkole w Golinie k/Jarocina*).

17 listopada przyłączyliśmy się do ogólnopolskiej akcji ekologicznej z okazji VI Dnia Czystego Powietrza. Najpierw obejrzelśmy film edukacyjny Fundacji Ekologicznej ARKA, później klasa V zaprezentowała się w przedstawieniu „Na żywo z Rudoltowic...” Uczniowie wcielili się w role lekarza, strażnika miejskiego, kominiarza, ekologa, krasnoludków, profesora, nauczyciela przyrody, którzy podczas wywiadu telewizyjnego przekonywali o szkodliwości palenia śmieci w piecach domowych. Na zakończenie przeszliśmy wszyscy w barwnym pochodzie ulicami naszej miejscowości, rozdawaliśmy samodzielnie wykonane ulotki i informowaliśmy wszystkich o akcji. W tym dniu nad naszymi głowami nie unosił się dym z kominów, lecz powiewały transparenty z hasłami: „Dzień Czystego Powietrza”, „Kochasz dzieci – nie pal śmieci” i „To nie krasnoludki palą

Szkoła Podstawowa w Stożnem

śmieci”. (Bogusława Rudzińska, Sylwia Piech – Hennek, *Szkoła Podstawowa nr 8 im. Józefa Weszki w Rudoltowicach*).

15 listopada 2010 roku był dniem szczególnym w naszej szkole. Od samego rana na korytarzach szkolnych królowały 4 krasnoludki – Władek, Piotrek, Kacper i Patryk: rozdawali ulotki ARKI rodzicom, uczniom i nauczycielom. Zapraszali do zapoznania się z biuletynami ARKI w kąciку czytelnicy. Budzili duże zainteresowanie. Bardzo dobrze sprawdzili się w roli tych, którzy ostrzegali o szkodliwości palenia śmieci. Kolejnym krokiem podjętym w Dniu Czystego Powietrza był przemarsz przez wieś z hasłami, transparentami oraz kukłą – panią Dioksyną. Wszystkie rekwizyty dzieci wykonały samodzielnie. Były efektem pracy w czasie zajęć, dotyczących skutków palenia śmieci w piecach, a także pomocy ze strony rodziców. Nasz przemarsz wzbudził duże zainteresowanie mieszkańców. Tych, których napotkaliśmy po drodze obdarowywaliśmy ulotkami i zachęcaliśmy do segregacji odpadów. Organizacja Dnia Czystego Powietrza była jedną z form działalności ekologicznej naszej szkoły. Od lat zbieramy puszki aluminiowe, baterie, butelki plastikowe oraz makulaturę. Segregujemy w szkole śmieci. Mamy nadzieję, że podejmowane działania przyczynią się do podniesienia świadomości ekologicznej całej społeczności szkolnej. Dziękujemy za przekazane materiały w „To nie krasnoludki palą śmieci”. Liczymy na dalszą współpracę. O Dniu Czystego Powietrza ukazał się artykuł w gazecie „Znad Popradu” oraz zorganizowaliśmy konkurs plastyczny. (Dorota Żywczak, Małgorzata Miczulska, *Szkoła Podstawowa w Łomnicy Zdroju*).

18 listopada 2010 r. w naszej szkole – 141 w Warszawie zorganizowany został VI Dzień Czystego Powietrza. Nasza szkoła, co roku bierze udział w akcji organizowanej przez Fundację Ekologiczną „Arka”. Uczniowie klasy VIc i IIIc wspólnie z nauczycielami przeszli kolorowym pochodem po naszej dzielnicy – Pradze Południe. Podczas pochodu chcieliśmy zwrócić uwagę na bardzo ważny problem – palenia śmieci w piecach domowych. Uczniowie przygotowali plakaty, czapki krasnoludków i transparenty mówiące o tym niebezpiecznym zjawisku. Nasza akcja zwróciła uwagę przechodniów i ich akceptację w postaci braw, uśmiechów oraz kilku ciepłych słów. To był udany dzień! Do zobaczenia za rok! (Izabela Orłowska, *Szkoła Podstawowa nr 141 im. majora Henryka Sucharskiego w Warszawie*)

Dziękujemy wszystkim szkołom, które wzięły udział w świętowaniu już VI Dnia Czystego Powietrza za ich zapał i entuzjazm i mamy nadzieję, że wspólnie uda nam się zmienić złe nawyki Polaków, dotyczące spalania śmieci w domowych piecach i zanieczyszczenia naszego środowiska.

Alicja Czerwińska

Zakończenie projektu „Beskidzka Arka”

Projekt „Beskidzka Arka” został zakończony. Przez 15 miesięcy, współpracując z wieloma różnymi podmiotami życia społecznego, edukowaliśmy dzieci i młodzież w zakresie tematyki zmian klimatu. Celem projektu było nagłośnienie problemu oraz mechanizmów zmian klimatycznych i zamierania świerków w Beskidach oraz inicjowanie lokalnych działań (zwłaszcza wśród szkół), które tym zmianom miałyby przeciwdziałać. Projekt obejmował przeprowadzenie w gminach beskidzkich szeregu działań edukacyjnych takich jak warsztaty, wystawy happeningi. Głównym punktem projektu była ekspozycja Beskidzkiej Arki, czyli specjalnego namiotu przypominającego mały statek, którego konstrukcja nawiązywała zarówno do symboliki Arki, jak i do pomysłu obwoźnego kina. W namiocie wyświetlaliśmy prezentację multimedialną, na którą składały się zdjęcia i krótkie filmiki oraz wypowiedzi specjalistów, a także prowadziliśmy prelekcje. Części edukacyjno-teoretycznej towarzyszyły atrakcyjne warsztaty, konkursy, gry oraz przygotowywane wspólnie z uczestnikami przedstawienia.

Podczas realizacji projektu nawiązaliśmy współpracę z 10 beskidzkimi gminami: Bielsko-Biała, Żywiec, Milówka, Cieszyn, Ustroń, Wisła, Wilkowice, Szczyrk, Jeleśnia i Węgierska Górka.

Ekspozycja była zasilana modułem fotowoltaicznym, co oznacza, że wszystkie urządzenia obsługujące prezentację w namiocie, takie jak rzutnik, laptop, głośniki, były zasilane prądem z energii słonecznej.

Był to dodatkowy punkt edukacyjny i okazja do przekazania bardzo praktycznych w dzisiejszym świecie informacji dotyczących „zielonej energii”.

„Beskidzką Arkę” zrealizowaliśmy jako projekt zeroemisyjny. W związku z tym zasadziliśmy 10000 drzew by zneutralizować ilość CO₂ jaki powstał podczas trwania projektu.

Beskidzka Arka w liczbach:

- 40 warsztatów – 828 uczestników
- 10 pokazów wystawy edukacyjnej
- 20 ekspozycji Beskidzkiej Arki w 10 gminach
- 4538 uczestników ekspozycji
- 10000 zasadzonych drzew

Anna Chęć

Wsparcie udzielone przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię poprzez dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a także ze środków Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych. Partnerem projektu jest Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach.

FOTOGRAFIA DZIKIEJ PRZYRODY 2010 (Wildlife Photographer of the Year 2010)

Jak co roku, od ośmiu już lat, mogliśmy w Bielsku-Białej podziwiać wystawę Fotografia Dzikiej Przyrody. Wystawa jest końcowym rezultatem najbardziej prestiżowego i największego na świecie konkursu fotografii tego rodzaju, organizowanego przez *BBC Wildlife* i Natural History Museum w Londynie. Fundacja Ekologiczna Arka już kolejny raz była partnerem teje wystawy organizowanej w Galerii bielskiej BWA.

Wystawa, poprzez prezentację wybitnych fotografii, ukazuje wspaniałość, dramaturgię i różnorodność życia na Ziemi oraz inspirowała coraz to nowe pokolenia do tworzenia wizjonerskich i pełnych ekspresji fotograficznych interpretacji Natury.

Wystawa rozpoczęła swoją podróż po Polsce w styczniu właśnie w Bielsku-Białej, ale przez resztę roku 2011 będzie można ją oglądać w 11 innych miastach. Łącznie będzie prezentowana przez cały 2011 r. Organizatorem polskiego tournée jest Agencja Zegart. Ogólnopolskim sponsorem jest Nikon Polska Sp. z o.o., a ogólnopolskimi partnerami Fundacja Ekologiczna „Arka” i Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie.

W ramach wystawy, spośród tych wspaniałych zdjęć przeprowadziliśmy szereg warsztatów edu-

Szkola Podstawowa nr 8 w Rudolłowicach

kacyjnych dla szkół. Wykorzystując własne fotografie natury, naszych działań oraz np.: skutków zmian klimatycznych na świecie, tłumaczyliśmy młodym ludziom jak bardzo ważny w tym ekosystemie jest człowiek. Podczas zajęć uczniowie sami dochodzili do tego, jakie zachowania mogą pomóc naszej planecie by piękno przyrody, oglądane podczas wystawy nie stało się przeszłością.

Anna Chęć

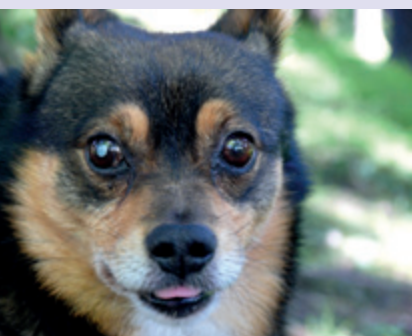

Zielona Gmina

Fundacja Ekologiczna ARKA wyróżniła już 9 spośród 300 samorządów, z którymi współpracowała na polu ekologii w ubiegłym roku. Tytuł „Zielona GMINA 2010” trafił do następujących miast i gmin: LYSKI, ŻYWIEC, CIESZYN, RYDUŁTOWY, BYDGOSZCZ, MILICZ, CZĘSTOCHOWA, SZCZERCÓW, JASIENICA. Są to samorzady, które szczególnie aktywnie włączały się w organizowane przez nas akcje, cały czas dbają o to, by rozwijać ekologiczną świadomość swoich mieszkańców, podejmują nowe inicjatywy na rzecz ochrony środowiska i wzmacniają swój proekologiczny wizerunek na tle całego kraju. Wymienione gminy brały udział w takich akcjach jak happeningi, wystawy ekologiczne, warsztaty dla dzieci i młodzieży dotyczące szkodliwości palenia śmieci, a także zaopatrzyły się w materiały Fundacyjne.

Projekt ZIELONA GMINA, którego celem jest wzmocnienie Fundacji Ekologicznej ARKA poprzez współpracę z samorządami, przyczynia się do nawiązania partnerskiej współpracy z wybranymi, zainteresowanymi przedstawicielami urzędów miast i gmin. W projekcie tym chcemy koncentrować się przede wszystkim na tematyce właściwej gospodarki odpadami, która jest zadaniem własnym gminy i w której to tematyce nasza fundacja dysponuje kilkoma programami i kampaniami już zrealizowanymi. Obecnie współpracuje z nami przeszło 400 gmin. Mamy nadzieję, że lista ta będzie coraz dłuższa, dlatego zapraszamy do podejmowania wspólnych działań na rzecz edukacji ekologicznej. Projekt „Zielona Gmina” został dofinansowany z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Anna Sobańska, koordynatorka projektu „Zielona Gmina”

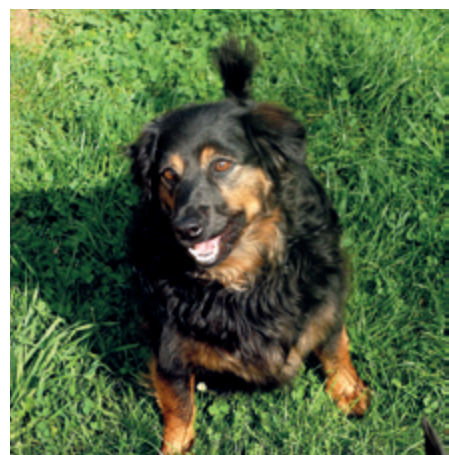

Koalicja dla zwierząt

Fundacja Ekologiczna ARKA przystąpiła do „Koalicji Dla Zwierząt”

„Koalicja Dla Zwierząt” to grupa osób działających na co dzień w rozmaitych organizacjach pro zwierzęcych. Wspólne działania koalicjantów mają na celu poprawę sytuacji zwierząt w Polsce. Celem Koalicji jest zmiana polskiego prawa mająca na celu poprawę losu zwierząt, a przede wszystkim zmniejszenie ilości zwierząt bezdomnych minimalizowanie cierpień zarówno zwierząt domowych, jak i hodowlanych zapewnienia zwierzętom odpowiednich warunków bytowych!

Zapraszamy serdecznie na stronę koalicji <http://www.koalicja.org.pl/>. Przed nami duża akcja zbierania podpisów pod petycją dotyczącą nowej „Ustawy o ochronie zwierząt”. Będziemy Państwa na bieżąco informować o naszych działaniach na stronie www.fundacjaarka.pl

To nie krasnoludki palą śmieci – trasa graffiti

Fundacja Ekologiczna Arka przy wsparciu Fundacji Klamra zorganizowały ogólnopolską trasę graffiti „To nie krasnoludki palą śmieci!” W siedmiu miastach (Bielsko-Biała, Jastrzębie Zdrój, Nowy Sącz, Włoszczowa, Grudziądz, Wrocław, Gdańsk) miały miejsce wydarzenia artystyczne dotyczące problemu spalania śmieci w piecach domowych.

Udało się nam zaprosić do współpracy aż dziewięciu artystów (Wiesław Łysakowski, Ryszard Niedzielski „Uwaga Inwazja”, Rafał Kłos, Konrad Iwanowski z grupy Kolektyf, Dariusz Paczkowski z grupy 3fala.art.pl, Egon Fietke, Krzysztof Kokoryn, Mariusz Brodowski „Mors”, Maciej Szymonowicz „Kamer”) oraz liczne organizacje i instytucje (Gdańsk: Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia, Szkoła Podstawowa nr 65, Krytyka Polityczna w Trójmieście; Jastrzębie Zdrój: Miejska Biblioteka Publiczna; Wrocław: Fundacji Ekorozwoju, Łokietka 5, Fundacji Dom Pokoju, Stowarzyszenia Trampolina).

Serdecznie wszystkim dziękujemy.

Karina Paczkowska, prezeska Fundacji Klamra oraz Wojciech Owczarz, prezes Fundacji Ekologicznej Arka.

Foto: archiwum 3fala.art.pl

Foto: archiwum 3fala.art.pl

Foto: Bartosz Hołozkiewicz/Kolektyf.com

Kultura Polaka

Kultura Polaka to cykl podmiejskich i leśnych interwencji, prokolorowanych widokami z podlódzkich peryferii, lasów i wsi. Jeździmy tam na rowerach, tak spędzamy wolny czas. Czasem wracając mamy pełne plecaki śmieci. W lesie na przykład najbardziej śmiecią jesienią tzw. grzybiarze. Odrębny sort to działkowcy. Czasem ilości odpadów są tak duże, że nie sposób zabrać ich ze sobą. W takich miejscach ląduje tekturowa plansza z napisem. Jest „ekologiczna” – rozkłada się w cyklu rocznym. Szkło i plastik nieco dłużej.

Przyjmijmy że Ziemia [jak i inne planety] jest czującą, myślącą istotą, odbierającą świadomość każdego ze swych mieszkańców. Jakie zatem może mieć zdanie o nas jako gatunku, który Ona żywi i utrzymuje.

To pierwsze niech będzie głosem w dyskusji o łódzkiej [polskiej] kulturze, na drugie spójrzmy w kontekście ewentualności przebiegunowania Ziemi w roku 2012.

Egon Fietke
www.spaceunity.net

Zapraszamy do współpracy

Drzewko za surowce

Zapraszamy na kolejną edycję „Drzewka za surowce”, które odbędzie się tradycyjnie na terenie centrum handlowego Sarni Stok, 26 i 27.03.2011, w godzinach 9.00–17.00! Przynies 10 kg makułatury, 20 butelek PET, szklanych albo puszek aluminiowych, a otrzymasz Sadzonkę Drzewka lub jeden z upominków! **Pamiętaj surowce wtórne to nie śmieci i możemy powtórnie je przetwarzać w procesie recyklingu.**

Dzień dobrych uczynków

W tym roku obchodzimy już VII Dzień Dobrych Uczynków! Jeśli chcesz zrobić dobry uczynek dla ludzi, zwierząt lub środowiska, dołącz do naszej akcji! Niech 19 maja stanie się symbolicznym dniem dobroci i życzliwości, w którym każdy miły gest ma wyjątkowe znaczenie!

Akcja zbierania podpisów

Rozpoczynamy zbieranie podpisów pod petycją dotyczącą nowej „Ustawy o ochronie zwierząt”.

Ogólnopolski dzień recyklingu

W ramach akcji edukacyjnej Ogólnopolski Dzień Recyklingu organizowanej przez Fundację Ekologiczną Arka w 2010 roku, w miastach i gminach odbywały się liczne działania promujące właściwą gospodarkę odpadami ich segregację i recykling. Zgłosiło się do nas ponad 400 samorządów, 5000 szkół i przedszkoli, a także firmy gospodarki odpadami oraz organizacje ekologiczne. Korzystając z przygotowanych przez nas materiałów edukacyjnych zorganizowano m.in. warsztaty i wystawy edukacyjne, zbiórki surowców wtórnych czy sprzątanie dzikich wysypisk.

Arka dla Ziemi – zapraszamy do Katowic i Warszawy

Nasza ogólnopolska kampania edukacyjna „ARKA dla ZIEMI” zawita tym razem do Katowic w dniach 27, 28, 29 kwietnia i do Warszawy w dniach 23, 24, 25 maj. Celem kampanii jest zwiększenie wiedzy o konieczności i możliwościach działań na rzecz klimatu w środowiskach lokalnych, a także promowanie dobrych praktyk i współpracy samorządów, organizacji i szkół w tym zakresie. Głównym elementem jest organizacja w centrach miast ekspozycji ARKA (ekspozycja scenograficzna w formie łodzi), w której przeprowadzimy warsztaty i prezentacje multimedialne. Serdecznie zapraszamy!

Zielony kontener

Ruszył kolejny, transgraniczny projekt, którego głównym celem jest edukacja społeczeństwa w zakresie gospodarki odpadami oraz promocja recyklingu jako ważnego czynnika w procesie ograniczania ilości składowanych odpadów. W ramach projektu zorganizujemy 3 ekspozycje w formie zielonego kontenera, w Bielsku-Białej, Cieszynie i Czeskim Cieszynie, w którym będą odbywały się prezentacje multimedialne, warsztaty oraz wystawy edukacyjne. Zielony kontener jest kolejną, innowacyjną formą edukacji, którą chcemy wykorzystać by zachęcić młodych ludzi do zgłębiania wiedzy na temat ekologii. Już 30 marca zapraszamy do Bielska-Białej.

